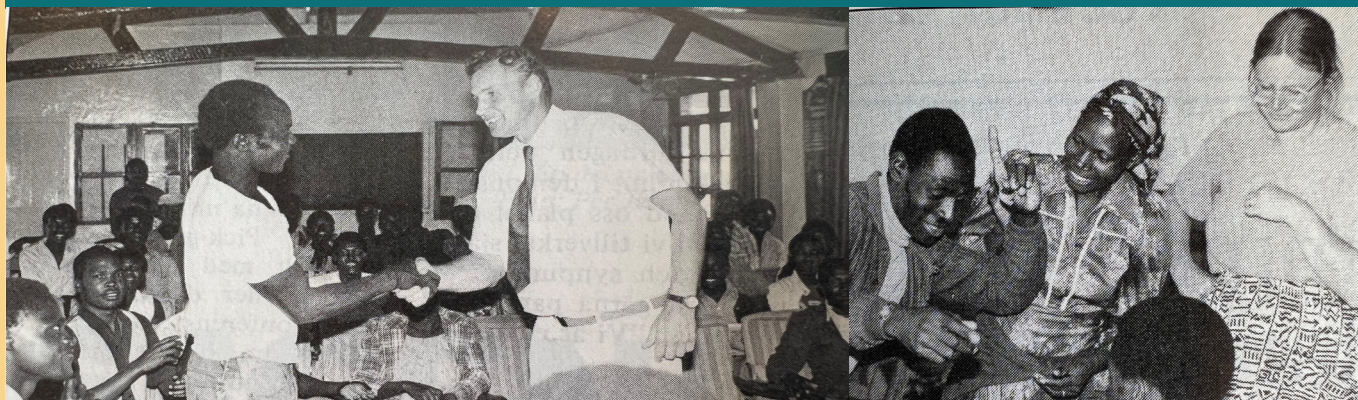




Bistånd är att både ge och få

Sedan slutet på 1970-talet har SDR också genomfört biståndsarbete i olika länder runt om i världen för att bygga upp och stärka dövas egna organisationer så att de själva kan föra sin egen kamp. Det har skett genom tiderna tillsammans med olika organisationer, bland annat SIDA (Styrelsen för internationell utveckling), SHIA (Svenska handikapporganisationernas internationella biståndsförening) och MyRight.

Ett av de första länderna SDR stöttade var Tanzania genom att ekonomiskt bidra till en dövskola där. I början av 1980-talet följde sedan biståndsprojekt i Kenya, Thailand, Nicaragua, Tanzania, Rwanda och Nepal (det senare med Stockholms Dövas Förening).

Under SDR:s kongress 1995 var Birgitta Andersson, då ordförande i SHIA, inbjuden som gäst och hon lyfte SDR som var en av deras 14 medlemsorganisationer. **"Var stolta över att ni är en av de organisationer som har flest projekt"**.

Tack vare det svenska engagemanget, på olika nivåer från enskilda medlemmar och föreningar till riksförbund, har biståndsprojekten haft en stor betydelse för döva i andra länder och deras utveckling av sina dövorganisationer. Här följer ett urval av projekt och profiler som gjort betydande insatser.

Paret Birgitta och Uldis Ozolins arbetade under många år för SDR:s samarbetsprojekt i Kenya och Nepal. (Se bilderna ovan.) Det första projektet var i Kenya 1986 där SDR gav stöd till att bland annat stärka dövorganisationen, det kenyanska teckenspråket och kvinnornas ställning. Deras insatser under fem år ledde bland annat till en stark dövorganisation. Det kenyanska teckenspråket kom genom deras insatser så småningom att ingå som ett av språken inom den lingvistiska forskningen på Nairobi universitet och blev även ett ämne inom undervisningen. SIDA gjorde en utvärdering där detta projekt lovordades och är ett av de mest lyckade projekten som SDR haft.

Efter Kenya var Birgitta och Uldis i Nepal under några år och gjorde där stora insatser för döva och teckenspråk genom att bland annat stötta ett bildande av ett riksförbund för döva. Deras erfarenheter kommer föreningslivet till godo på flera olika sätt och för deras gemensamma insatser fick de motta International Award 1999 (sedan 2009 heter utmärkelsen Lars-Åke Wikströms's International Award).



Kerstin Kjellberg (bild 1) arbetade länge med bistånds- verksamhet och gjorde stora insatser för döva i flera utvecklings- länder. Bland annat har Kerstin sett till att döva kvinnor i utvecklingsländer har fått extra stöd för att kunna utveckla de nationella dövgorganisationernas ställning. Efter Kerstin Kjellbergs bortgång den 23 juli 2019 instiftades en minnes- fond i hennes namn vars medel går till dövföreningar som har biståndsarbete i Nepal, särskilt för kvinnor i Nepal – en av Kerstins hjärtefrågor. Kerstin Kjellberg skrev i SDR-Kontakt nr 2/1994: ***“Bistånd är att både ge och få. Det handlar inte bara om ekonomiska insatser, utan vi måste dela med oss av våra kunskaper och får hela tiden nya. Kanske är det vi som lär oss mest?”***

Sedan 2018 driver förbundet biståndsprojekt i Bolivia och Sri Lanka. Genom en gemensam biståndsgrupp med Stockholms Dövas Förening och Dalarnas Dövas Förening, som de båda har projekt i Nepal, lyfter vi tillsammans gemensamma frågor, erfarenheter och utmaningar.

I Sri Lanka har SDR:s arbete bestått av att bland annat stötta arbetet för det nationella teckenspråkets erkännande, dövas rätt till körkort, stärka den unga dövrörelsen samt döva kvinnors rättigheter då döva kvinnor där är en mycket utsatt grupp. (Bild 2.)

I Bolivia fokuseras arbetet på att bland annat få det bolivianska teckenspråket erkänt, stärka dövas rätt till tillgänglighet och etablera teckenspråkskurser. Ett projekt "Familjekorg" sattes i gång av en dövförening i Santa Cruz, Bolivia och syftade på att, genom donationer, dela ut påsar med mat till döva familjer som drabbades svårt ekonomiskt under corona- pandemin. (Bild 3.)

Fortfarande idag är biståndsarbetet en viktig fråga för SDR. Samtliga projekt sker i samarbete med MyRight som är den svenska funktions- rättsrörelsens organisation för internationellt utvecklingssamarbete och bistånd.



Det här materialet är framtaget inför Sveriges Dövas Riksförbunds, SDR:s, 100-årsjubileum och ingår i en serie av historiska händelser och milstolpar som haft en stor betydelse för SDR och dövrörelsen. Bildkällor: SDR, Sveriges Dövas Ungdomsförbund och Västanviks folkhögskola. Mer information: www.sdr.org